

СТАНОВИЩЕ

от проф. Евгения Борисова Димитрова, дн

Относно:

дисертационен труд на

Ана Годорова Николова

представен за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“
по професионално направление 7.4. *Обществено здраве, научна специалност*

Кинезитерапия

на тема: **„СЛЕДОПЕРАТИВНА КИНЕЗИТЕРАПИЯ ПРИ ФРАКТУРИ В
ЛАКЪТНАТА ОБЛАСТ“**

Фрактурите в областта на лакътната става са чести и засягат пациенти в активна и творческа възраст. Няма разработени международни правила за кинезитерапия, базирани на клинични доказателства за ефективно функционално възстановяване. Различните счупвания имат своя специфика, рискове и противопоказания в процеса на лечение. В голям процент от случаите те водят до посттравматични контрактури и нестабилности на лакътния комплекс. В този смисъл считам, че темата е актуална и значима.

ПО СТРУКТУРАТА

Дисертационният труд е добре структуриран. Включва увод, литературен обзор, цел и задачи на проучването, материал и методи, собствена методика на кинезитерапия, обсъждане, заключение, изводи, препоръки за практиката, приноси, библиография (общо 121 страници, онагледени с 98 фигури, 13 таблици и 4 приложения). Библиографският списък е от 170 заглавия, от които 29 на кирилица и 141 на латиница.

Целта и задачите на дисертационния труд са правилно формулирани. Те дават възможност да се акцентира на приносните моменти на изследването.

ПО ЛИТЕРАТУРНИЯ ОБЗОР

Обзорът е достатъчно обхванат, цитирани са класически и съвременни автори по темата. Направен е задълбочено, аналитично и критично. Над 60% от източниците са от последните 10 години. Показва научната осведоменост и компетентност на

докторантката по проблема. Направено е **обобщение** относно кинезитерапевтичните подходи в отделните фази на възстановяване на функцията на лакътна става след оперативна интервенция по повод фрактура/и в лакътната област, което обосновава формулирането на **работна хипотеза** и разработването на дисертационния труд.

ПО СОБСТВЕНИТЕ ПРОУЧВАНИЯ

Контингентът на изследването обхваща 67 пациенти, лекувани оперативно с метална остеосинтеза по повод фрактура/и в областта на лакътната става. Изследването е проведено на базата на КОТРХ при ВМА, София и в условията на домашна рехабилитация, за период от 5 години. Направена е подробна характеристика на контингента с подходящо онагледяване.

Методиката на изследването е богата и разнообразна. Тя включва: изследване на качеството на пасивното движение с отчитане на крайния усет по D. Magee (77), тестове за мускулни скъсявания и хипертонус, Morrey test за комплексна оценка на функционалните възможности на лакътна става, визуално-аналогова скала (BAS) за субективна оценка на болката, гониометрия и мануално мускулно тестване. Използвани са подходящи методи за статистическа обработка на резултатите.

Разработената авторска методика на кинезитерапия е описана подробно и точно. Тя се прилага в четири основни периода: ранен следоперативен (0-2 постоперативна седмица), късен следоперативен (2-8 седмица), функционално-възстановителен (8-12 седмица) и функционално-поддържащ (12 седмица-6 месец). Кинезитерапията започва на 7-ми постоперативен ден, след обсъждане с хирурга за евентуални противопоказания и следва следната последователност: преодоляване на постоперативните болка и оток, възстановяване на ставната кинематика, еластичността и подвижността на меките тъкани, увеличаване на силата и издръжливостта на мускулите участващи в лакътния комплекс. Наред с традиционно прилаганите средства на кинезитерапия тя включва кинезиотейпинг апликации и упражнения с еластично съпротивление.

Резултатите и анализът към тях са детайлно изложени, анализирани и добре онагледени. Данните са оригинални и достоверни, статистически обработени с подходящи методи. Направено е обобщение относно ефективността на авторската методика на кинезитерапия за редуциране на болката, възстановяване на обема на движение на лакътния комплекс, мускулната сила и комплексната функция. В отделен

раздел е представено авторското **обсъждане** относно цялостното лечение, прилаганите методики на кинезитерапия, показания и противопоказания след оперативно лечение на фрактури в лакътната област и се поставят въпроси за дискусия. Разработката на този раздел показва, че докторантката притежава задълбочени теоретични и практически знания по проблема и способности за самостоятелни научни изследвания.

ПО ИЗВОДИТЕ И ПРЕПОРЪКИТЕ

От работата са изведени 5 извода, голяма част от които са с научно-приложен характер и са ценни за кинезитерапевтичната практика. Направени са и три препоръки за практиката.

ПРИНОСИ

Дисертационният труд съдържа научни или научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и има следните приноси:

- Подробно са разгледани и анализирани литературните данни относно особеностите и съпътстващата проблематиката на следоперативната кинезитерапия при фрактури в областта на лакътната става.

- Апробирана и приложена на практика е **комбинирана кинезитерапевтична методика**, базирана на патогенетичен принцип и съобразена с патокинезиологията на всеки пациент след оперативно лечение по повод фрактури в областта на лакътния комплекс в ранния следоперативен период, която обогатява теорията и практиката на кинезитерапията.

- Публикувани са резултати от изследвания при значителен брой болни, лекувани оперативно с метална остеосинтеза по повод фрактура/и в областта на лакътната става, анализът на които потвърждава положителния ефект на приложената методика на кинезитерапия за възстановяване на функцията на лакътния комплекс.

Авторефератът добре отразява същността на дисертационния труд.

Представен е и списък от 4 публикации в списания, и 1 резюме от участие в международен конгрес по темата.

Докторантката отговаря на критериите, съгласно минималните национални изисквания, посочени в чл. 2б, ал. 2 и 3 и чл. 2б, ал. 5, включително на резултати, научен принос и оригиналност на представените трудове от ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ.

В ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Считам, че представеният дисертационен труд на тема: „СЛЕДОПЕРАТИВНА КИНЕЗИТЕРАПИЯ ПРИ ФРАКТУРИ В ЛАКЪТНАТА ОБЛАСТ” има достатъчни научно-практически приноси и препоръчам на членовете на научното жури да гласуват **положително** за присъждане на образователната и научна степен “Доктор” на **Ана Тодорова Николова**, в професионално направление 7.4. Обществено здраве, по научната специалност Кинезитерапия.

9.01.2018 г.

Подпис:

проф. Евгения Димитрова, дн